

Наша реч

НАШИМ ОСМАЦИМА

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИЦИ:

АЛЕКСАНДРА ТОШИЋ

ЈЕЛЕНА ДРАГОВИЋ

Драги наши читаоци,

Приближио се крај још једне школске године. Овај период посебно је важан ученицима осмог разреда, који завршавају своје основно образовање. Зато смо одлучили да последњи овогодишњи број школског часописа **Наша реч** посветимо баш њима – нашим малим људима које испраћамо у велики свет. Позивама вас да нам се придружите на овом заједничком путовању и надамо се да ћете уживати у њему!

БУДУЋНОСТ

НАМ СЕ

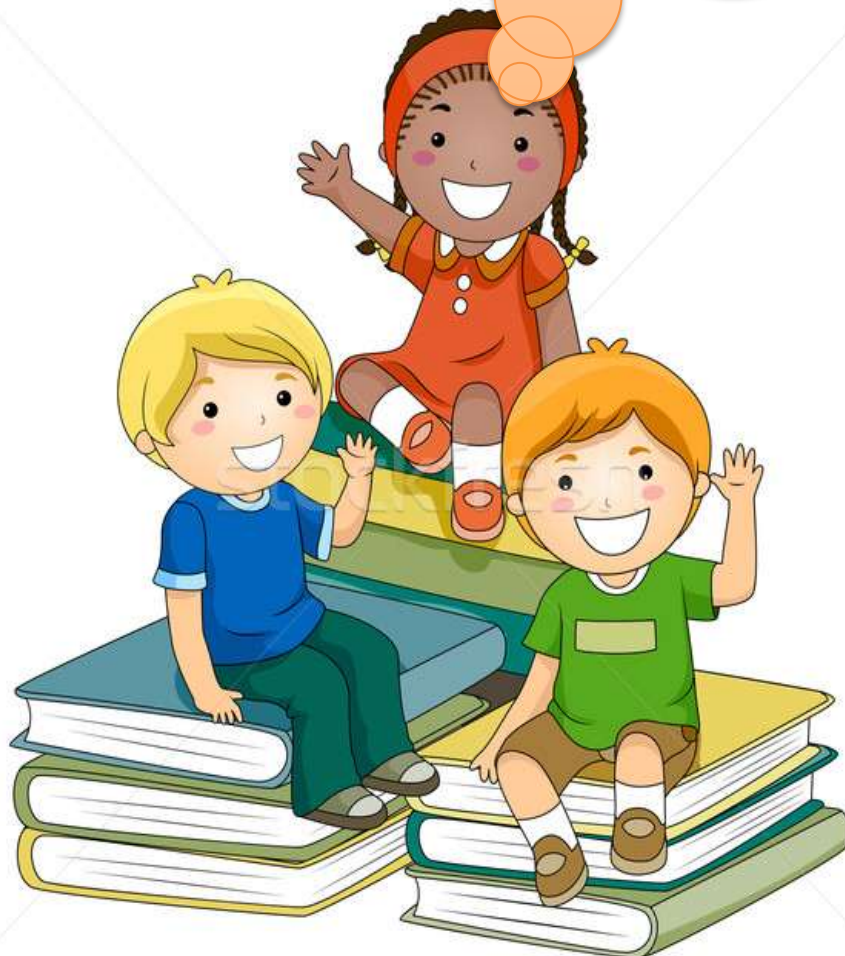
СМЕШИ!

Велике животне одлуке не доносе се олако и на брзину. Зато се у нашој школи велика пажња посвећује професионалној оријентацији, јер је то начин да помогнемо ученицима и родитељима да се припреме за важне одлуке које их очекују на крају основног школовања. Реализовање програма професионалне оријентације започето је пре четири године и систематски се спроводи, јер је програм интегрисан у настави од првог до осмог разреда. Стални стручни тим за професионалну оријентацију чине: професор ТиИО Сузана Крстић, психолог Милка Судимац и педагог Гордана Матијевић, а проширени састав овог тима чине и одељењске старешине осмих разреда. Бројне делатности организоване у оквиру редовне наставе и ваннаставних активности доприносе да програм професионалне оријентације буде у потпуности реализован и функционалан, а то су: посете сајмовима образовања, ПО интегрисана у редовној настави бројних предмета, заједнички родитељски састанци за све ученике осмих разреда (уз професионално саветовање психолога), представљање потенцијалних средњих школа, екскурзије, секције, часови одељењског старешинства, посете родитеља који имају занимљива излагања о својим професијама...

Труд и рад није био узалудан, јер су наши ученици стекли јаснију слику о својој будућој професији. Амбициозни су, спремни да пригрле своју будућност, маштовити и креативни – о томе најбоље сведоче одломци из њихових писмених задатака...

**„Пекар, лекар,
апотекар, могла
сам бити ја –
било шта!“**

Желео бих да упишем Архитектонску средњу школу. Увек сам волео да цртам разне ствари, од малих ногу. Размишљајући коју средњу школу да упишем, запитао сам се: „Зашто не бих уписао оно што волим да радим?“ На тај начин ће ми посао бити забаван и уживаћу у њему.

Никола Сандић 8/2

После основне школе уписаћу Хемијску школу, а после средње бих се опробала на Војној академији, јер ме тај посао занима.

Кристина Пујић 8/2

Као мала маштала сам да постанем ветеринарка, вероватно зато што волим животиње. Сада знам са сигурношћу да ћу уписати Медицинску школу, јер волим да бринем о другима и да им помажем.

Анђела Шукало 8/2

Имам много идеја и планова за будућност, али оно што стварно желим је да завршим Угоститељску школу и да постанем професионални боксер.

Ненад Тодоровић 8/2

Никако не могу да замислим себе у некој канцеларији, апотеци, школи, продавници... Себе видим само на сцени и нигде другде. Сан ми је да живот проведем у јавности, да се бавим глумом или певањем. Ипак, мислим да је прерано да са четрнаест година одлучујемо чиме ћемо се бавити целог живота.

Анђелина Миловановић 8/2

Од малена сањам да постанем фудбалер, јер ме то једино чини срећним.

Лука Лазаревић 8/2

Када завршим основну школу хтео бих да упишем неку машинску средњу школу. После тога, хтео бих да завршим неку вишу школу или факултет. Желим да у будућности будем успешан и да моји родитељи поносно кажу: „То је мој син!“

Михаило Поповић 8/2

За сваки посао треба имати школу. Ја бих волео да будем аутомеханичар, као што је мој отац, да поправљам аутомобиле и да једног дана отворим свој сервис. Раније сам хтео да будем возач камиона, али отац ме је посаветовао да одаберем неки бољи занат јер возач камиона може да буде свако.

Страхиња Симић 8/4

Ја имам две велике жеље. Прва је да постанем аниматор (цртање и прављење анимација). Друга жеља ми је да будем успешан у америчком фудбалу, који тренирам већ осам месеци.

Алекса Безбрадица 8/4

У будућности бих волео да радим као кувар и волео бих да пропутујем цео свет, да научим да спремам многа јела, а нарочито ме занима француска кухиња.

Лука Кохут 8/4

Кад сам била мала прво сам хтела да будем масерка, али сам се предомислила и одлучила да постанем фризерка. То је леп посао, али тежак, јер морамо да будемо стрпљиви када хоћемо да нам нешто изгледа лепо.

Бојана Ђаконовић 8/4

Тешко је одлучити чиме желиш у животу да се бавиш, зато треба размишљати на време. Ја сам одлучила да будем пејзажни архитекта. То је леп и креативан посао, јер се пејзажне архитекте баве прављењем природних паркова, дизајнирањем дворишта и украшавањем кућа цвећем. Уколико остварим свој план, имам велике шансе у свету, јер су пејзажне архитекте изузетно тражене и цењене.

Андреа Галовић 8/4

Ја своју будућност гледам као изазов, јер колико дајем од себе толико ће ми будућност бити успешнија. Кад сам био мали сањао сам да сам астронаут и да путујем ка Месецу; увек сам желео да сазнам нешто ново о свемиру и шта се у њему налази. Данас ипак хоћу да будем програмер, јер су ме одувек интересовали рачунари и начин на који они функционишу.

Алекса Почуча 8/4

Људи су обично превише амбициозни и мисле да ће им успех пасти с неба, али то није тако. Најлакше је размишљати. Треба се потрудити, јер ако нешто довољно желимо то ће се и остварити. Волела бих да будем успешан лекар; да лечим све људе, без обзира какво је њихово материјално стање. Спремна сам да се борим за тај посао.

Сања Тодоровић 8/4

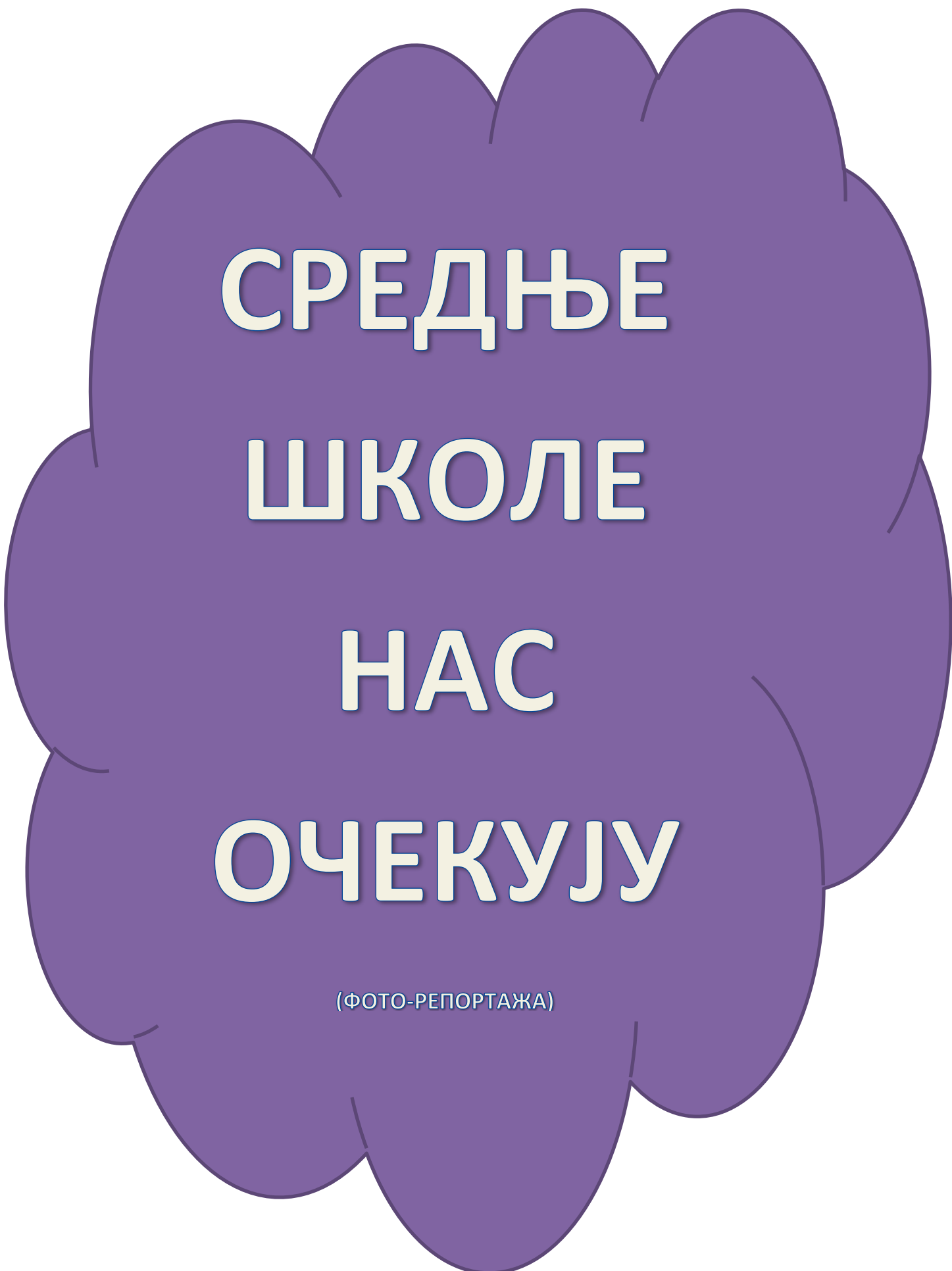

СРЕЋНО И

УСПЕШНО

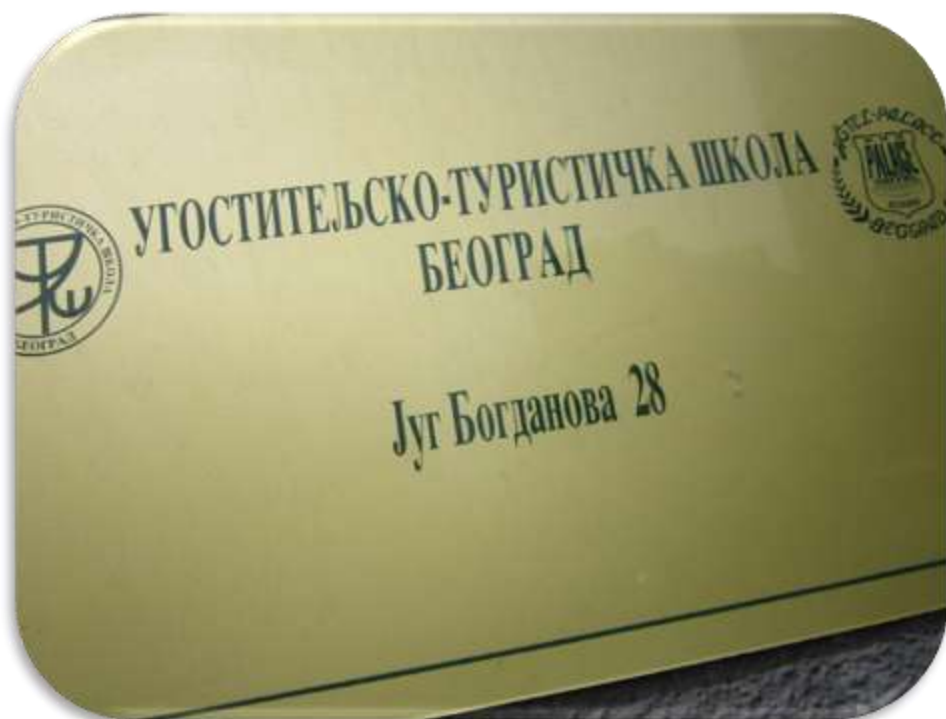
ВАМ

БИЛО!!!

**СРЕДЊЕ
ШКОЛЕ
НАС
ОЧЕКУЈУ**

(ФОТО-РЕПОРТАЖА)

**Упознајте
наше
наставнике!**

Надежда Спасојевић

Полазак у први разред је велика ствар за сваког малишана. Сви су узбуђени, жељни нових искустава и доживљаја, али и пуни стрепње како ће се снаћи у новој средини, збуњени новинама које их окружују... Особа која је нама помогла да тај важан период остане лепа успомена је наша учитељица Надежда Спасојевић. Сећамо се да је увек била насмејана, пуна разумевања и стрпљења, наша права школска мама. Користећи своје богато искуство у раду са децом, учила нас је првим, али и најважнијим школским и животним лекцијама. Сада, када смо на крају осмог разреда, осетили смо потребу да са њом попричамо и омогућимо вам да је кроз овај интервју упознате.

Наша реч: Хвала Вам што сте издвојили време да попричате са нама; то нам много значи, јер сте нам били учитељица. Испраћате још једну генерацију ученика – како се осећате поводом тога?

Могу да кажем да су моја осећања помешана. Тужна сам што одлазите, али истовремено и срећна што пред собом видим младе и зреле људе.

Наша реч: Знамо да имате дугу и успешну каријеру у просвети. Колико генерација сте до сада извели у нашој школи? Можете ли да упоредите данашње генерације са некадашњима?

У ОШ „Стефан Дечански“ извела сам шест генерација и сваку памтим до данашњег дана. Морам вам признати да је разлика међу старијим и новим генерацијама велика. Некада су ученици били на првом месту много дисциплинованији и показивали су веће поштовање према наставницима, а данас су мање одговорни и теже их је заинтересовати за учење. Ипак, свака генерација је другачија и посебна на свој начин.

Наша реч: Шта данас мислите о нашој генерацији и како нас видите у даљој будућности?

Очекује вас много нових животних изазова, верујем да ћете се успешно суочити са њима. Свако ће отићи на своју страну, пре свега да би испунили своје жеље за даљим школовањем. Нажалост, слабо ћете између себе контактирати и дружити се – стићи ће нове обавезе и интересовања које ће вас у томе онемогућити.

Наша реч: Можете ли да издвојите неког ученика из нашег одељења за кога мислите да се није много променио?

Тешко ми је да било кога издвојим. Могла бих поменути Лазара Лубуру који је остао исти – искрен и помало детињаст, можда и превише! Такође и Анђелу Павловић, која је остала неискварена и искрена. Има још много оних који се нису суштински променили, а за мене је свако од вас остао веома посебан.

Наша реч: Приближава се и наша мала матура. Да ли сте узбуђени због заједничке прославе и шта од ње очекујете?

Веома сам срећна што ћу са вама поделити тај свечани тренутак. Узбуђење неће изостати, јер знам да ћу те вечери уместо дечака и девојчица видети момке и девојке.

Наша реч: Како доживљавате растанке са вашим ученицима? Јесте ли се током година навикли на њих?

Никада се нећу навићи на растанке, без обзира на године које су прошле. Веома ми тешко падају, јер током четири године све те мале искрене душе упознам веома добро и толико се вежем за њих да свака генерација однесе и део мене.

Наша реч: Да ли се виђате са неким од ваших старих ученика и колико вам то значи?

Да, остала сам у контакту са својим старим генерацијама, чак и са првом која је '78. годиште. Увек уживам у нашим сусретима и разговорима, драго ми је када видим какви су људи постали – неки од њих већ имају и своје породице.

Наша реч: Ђаци често причају да наставници имају своје миљенике међу ученицима. Из вашег искуства, колико истине има у томе?

Ја никада нисам имала миљенике међу ученицима, све сам их гледала на исти начин и трудила се да свакоме посветим пажњу. Неки од њих су се издвајали знањем, неки несташлуцима, али у мојим очима сви су увек били исти.

Наша реч: Шта сте помислили када сте нас видели у првом разреду, а како је Ваше мишљење сада?

Сећам сте да сте у првом разреду били малени, искрени, гледали сте у мене уплашеним погледом. А сада у вама видим скоро одрасле људе, са својим ставом, иако вас још много тога чека – још увек не знате где ћете и шта ћете.

Наша реч: Можете ли да нам кажете неки свој општи утисак о нашој генерацији.

Били сте добра деца, али нисте давали свој максимум. Сигурна сам да се у вама крије још много потенцијала и да ћете у будућности успети да га искористите.

Наша реч: Сећате ли се наших заједничких екскурзија? Можете ли да издвојите неко посебно сећање на нашу генерацију?

Наравно да се сећам наших екскурзија – уживала сам у њима, јер ми је то била прилика да вас боље упознам. Увек ћу памтити све лепе заједничке тренутке, када смо се смејали и шалили. У вашем друштву осећам се млада духом. Остаћу до краја живота дете захваљујући вама – то је најлепши поклон који сте ми дали.

Наша реч: Имате ли за крај овог интервјуа неку поруку за своје ђаке?

Желим вам да истрајете у остварењу својих снова и жеља и да не дозволите да вас мале препреке поколебају.

Интервју припремили:

Лазар Лубура 8/2

Анђела Шукало 8/2

Одабране
странице из
наших
свезака...

На крају стазе дуге осам година

Детињство у свима нама буди огромне емоције које је тешко описати. Некоме је прва асоцијација на ову реч баш основна школа, јер су њој провели много година.

Другарство представља срећу и моћ. Када имате са неким да поделите своје лепе и ружне тренутке, осећате се моћно и испуњено. Веома ми је тешко док пишем о овој теми, јер ми све успомене праве један хаос у глави. Не могу да замислим ноћ уочи првог септембра. Од тада креће један нови период у нашим животима и све ће се променити. Осам година је заиста довољно да упознате своје одељење. У мом одељењу је било и препирки, свађа, али и оних веома лепих и емотивних тренутака. Сада знам да смо као једна породица. Више их не посматрам као ученике, него као моје најближе. Знам њихов поглед на свет и њихова размишљања. Ми смо сада на речима врло јаки и њима показујемо да нисмо тужни, али ћемо када дође матура схватити да смо се преварили.

Народ каже да је све што је лепо кратко и да свему дође крај, али љубав и успомене побеђују све!

Видосава Маринковић 8/4

Мала матура

Кажу да је мала матура посебна, слатка, лепа и да не може да се пореди са матуrom из средње школе. Чини ми се да су у праву, јер ми је тешко да опишем и дочарам све кроз шта тренутно пролазимо.

Еуфорија је почела. Дилеме шта обући. Шминка. Фризура. Ципеле. Сви мисле да је дечацима најлакше да се спреме, али они су ти који морају скупити храброст и позвати девојчицу на матуру. Све је предивно, посебно осећај када знаш да одрасташ – да си на раскрсници и да мораш одабрати свој пут. Матура није само прослава због завршетка основне школе – славиш нови почетак и и испраћаш све доживљаје сакупљене у ових осам година. Опрашташ се од другара с којима си се свађао, плакао, смејао, доживео много тога. Помисао на крај у нама буди различита осећања. Радујеш се новим познанствима, новој средини, али ипак са собом на тај пут носиш осам дугих година: прву свађу, прву симпатију, све оне лепе и ружне моменте.

Мала матура је пред нашим вратима. Те вечери обући ћеш хаљину, штиклице, имаћеш прелепу косу и шминку, у руци цвет. За другу руку држаћеш пратиоца и кренути у неки нови свет – свет у којем више нема гледања кроз прсте...

Анђела Шукало 8/2

The background is a solid orange color with a wavy, scalloped border. The text is centered and written in a bold, italicized, black sans-serif font.

***ШКОЛСКИ
ВРЕМЕПЛОВ***

Ђорђе Балашевић је у својим стиховима одавно описао промене које нас окружују и прате целог живота:

*Свако време има своју боју,
мало фарби а времена разна,
нагађати кад је боље било
то су само преклапања празна.*

*Од човека до човека,
и од века па до века,
понешто се и промени,
не баш много, благо мени...*

Кроз нашу школу прошле су многе генерације – то је оно што је чини посебном и богатом. Ходници још увек памте одјеке бројних гласова, школске клупе сведоче о ђачким несташлукима, а наставници носталгично препричавају разне згоде и незгоде. О овој теми писала нам је Ана Сићовић, из своје перспективе и из угла своје породице:

Некад и сад

Некад и сад. Две толико различите, а тако блиске речи. Некад и сад се смењују генерацијама, преносе на потомке. Некада је било другачије. Моји родитељи су доста старији од мене, ипак сам ја најмлађе дете, и зато се њихово време када су се школовали веома разликује од мог. Често су ми причали свакакве догодовштине из њиховог детињства. Ипак, нећу се враћати толико уназад, јер ми је задатак да пишем о времену мојих сестара. Имам их три, све су старије, и да, од истих родитеља, пошто нам то питање често постављају. Вероватно зато што је сада необично имати доста деце, за разлику од не тако давне прошлости. У свему се угледам на њих три, једног дана бих желела да будем као оне. Често се нашалим са целом породицом и кажем да сам једино ја из савременог доба, јер су сви они рођени прошлог миленијума. Весна је најстарија и најодговорнија

међу нама, док је Јелена две године млађа од ње. Заједно су ишле у школу и чувале једна другу, тако да сам њихова искуства спојила у овом тексту.

Весна: Нисмо имали ни мобилне телефоне када сам ја била у основној школи, ни друштвене мреже. Све се решавало путем фиксног телефона. Када хоћеш са неким да причаш нешто мало поверљивије, онда вучеш онај фиксни телефон са каблом кроз себе, па се неко и саплете на њега. Ако те неко зове да се договарате нешто, договарате се преко фиксних телефона: „Добар дан, могу ли добити тог и тог?“ Па онда: „Извините, тај није код куће.“ А данас фиксни више нама ни не звони. Више времена смо проводили напољу од данашњих генерација. Чак смо и у седмом и у осмом разреду играли одбојку, дружили се... У ствари, виђали смо се много више, а ређе смо се чули. Кад смо се налазили, сви су долазили на време, никад нико није каснио, јер ниси могао да јавиш да касниш. Просто мораш да дођеш у то договорено време.

Јелена: Кад сам била седми разред, почела сам да излазим. Тада нисмо имали мобилне телефоне, то јест почели су да се користе, али, наравно, то је био луксуз. Родитељи нису имали како да нас зову. Просто не могу да замислим како изгледа то време. Знало се када долазимо кући. Имала сам дозвољен излазак до 22, па до 22.10, па до 22.30. И кад видим да је 22.20, имам 10 минута да дођем, а треба ми 20 минута до куће, то је трчање. Трчим, трчим кући само да бих стигла, а мама ме чека на вратима. Управо због тога што нисмо имали телефоне, па, како се то каже популарно, „мували“ смо се како смо се сналазили. Ја сам позајмила телефон од старије сестре како бих послала поруку дечку који ми се свиђао. Тад су биле у моди оне поруке које се римују, оне глупе, љубавне поруке. Тако смо почели конверзацију. Једном је у школи професорка француског видела мог дечка и мене, а игром случаја тата је њу познавао. Плашила сам се да ли ће она њему икада нешто тако рећи, прокоментарисати да ме је видела, па сам од тога стрепела сваког дана када долазим кући.

Катарина је треће дете у нашој породици и рођена је осам година после Јелене. Најближа ми је по годинама и зато сам вероватно највише времена волела да проводим са њом као мала.

Катарина: Што се тиче мог детињства, играла сам фудбал и сваког дана смо ишли напоље да играмо жмурке. Такође смо се играли и рата, а неке дрвене пречаге су нам биле пушке. Увек сам се више дружила са дечацима него са девојчицама. Нисам много волела да се играм луткама. Нисмо користили ни фиксни, ни мобилне телефоне, него смо сви били ту из краја. Знано се да ујутру идемо у школу, а кад се вратимо мало учимо, а затим одмах напоље. Сви су то поштовали. Првог дечка сам имала у седмом разреду и рекла сам мами да идем да се видим са дечком. Она ми је рекла да сам још мала за то, али ја сам свакако имала дечка и та назовивеза је трајала чак 10 дана. Када смо завршили основну школу, тог лета после матуре смо се сваког дана окупљали на популарним коцкама и на трибинама. Било је ту више генерација. Имала сам рок до када да се вратим кући и он се поштовао, колико је било могуће. То лето ћу заувек памтити, јер смо се на један леп начин растали и наставили даље у средњу школу. И данас се сачувала та наша фантастична четворка, коју смо чинили: Ђорђе, Раденковић, Милица и ја. Нас две смо увек седеле у трећој клупи до прозора, а њих двојица у клупи испред нас и увек смо терали шегу, да тако кажем, на часу. Најупечатљивије ми је то што смо и до сада остали тако добри пријатељи.

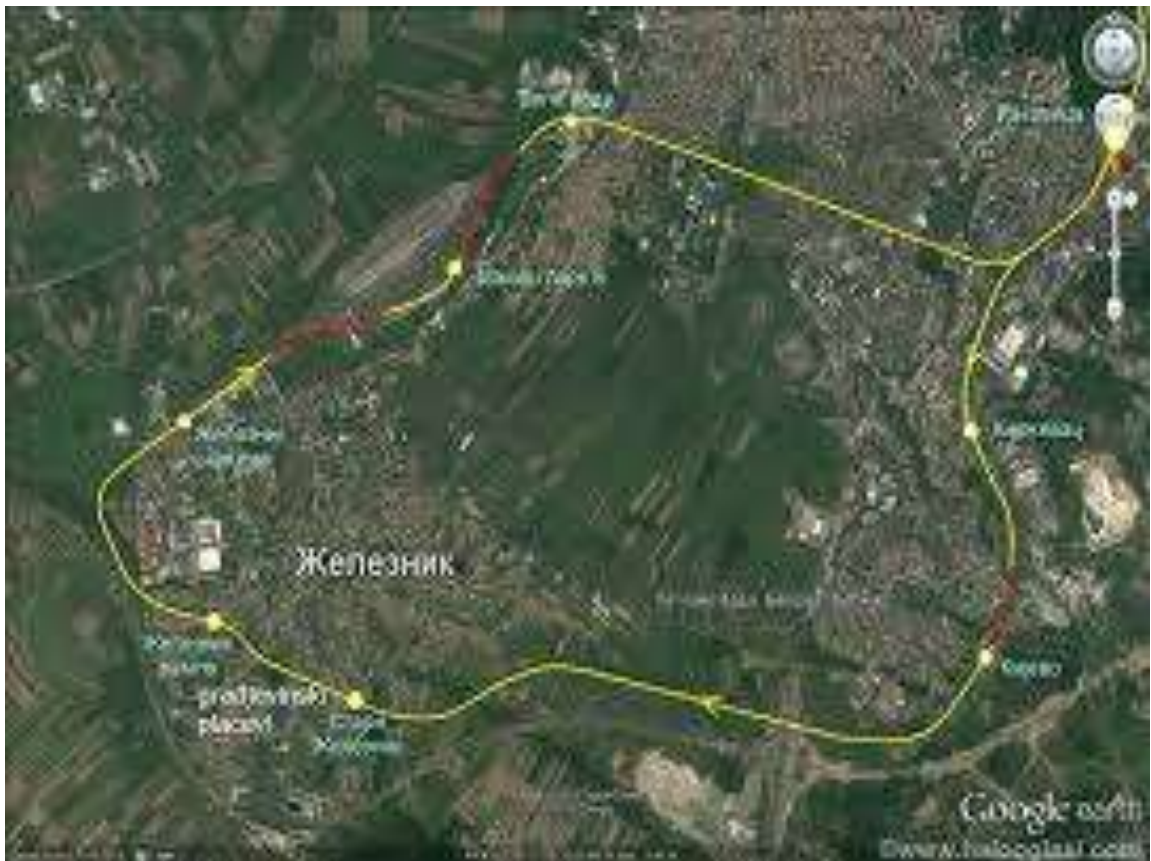
Ана: Најлепше од свега ми је то што смо тако бројна породица и што увек имам кога да питам за савет. Моји родитељи често као изговор што доста брину за мене наводе то да је у њихово време било много безбедније. Могуће је да јесте, али не бих се сложила, јер се сада на много бржи начин може сазнати ако нешто није у реду. Верујем да ће нашим потомцима бити чудно ово време онолико колико је мени чудно и страно све ово што су ми сестре испричале, иако је то било пре само десетак година. Понекад пожелим да се вратим у то доба када сам се тек родила и да покушам да живим тако. А онда схватим да је све релативно, јер постоје многа племена и многи људи који сада живе онако како су живели моји родитељи или чак као њихови родитељи, тако да се некад и сад увек преплићу, а чак и у исто време постоје и некад и сад.

Историјски кутак

(прича о Железнику)

Завршетак основне школе се приближио, отварају нам се многе нове могућности и бројни избори су пред нама. У тако важном тренутку за све нас, мислим да је битно да знамо ко смо и одакле долазимо. Железник је био наш крај откад знамо за себе и увек ће бити део наших живота. На први поглед делује као обично београдско насеље, али свако место у својој историји чува неку посебну причу и ми ћемо се потрудити да вам је у овом тексту испричамо.

Железник је насеље у граду Београду, на општини Чукарица. По подацима из 2002, Железник је имао 20.851 становника. Налази се у централном делу општине Чукарица, на око 12 километара југозападно од центра Београда. Кроз њега протичу Железничка река и Читачки поток.

Стари век

Насеље Железник је једно од најстаријих у околини Београда. Најстарија људска насеобина која се налазила у атару данашњег Железника може се датовати у 2. или 3. век нове ере, пошто је приликом изградње фабрике „Иво Лола Рибар“ на локалитету Калеми пронађен римски саркофаг. Натпис са саркофага на латинском језику сведочи о боравку старих Римљана на простору данашњег Железника. Сам споменик је из II века нове ере и односи се на римског легионера, касније римског цара Клаудије II Готског, као и на његову жене Луцилу која је била стационирана у помоћном одреду легије. Археолози сматрају да се у Железнику налазила римско утврђење где се вадило сребро и железо.

Податак о топионицама, као и сам разлог за име Железник, налази се у делу Аустријанца Феликса Каница „Србија – земља и становништво од римског доба до краја XIX века“. Каниц је написао да само име Железника, места које лежи нешто западније (од Авале), и остаци тамошњих великих топионица указују на некадашњу производњу железа. У народном предању постоји још једна теорија о преради железа, по којој је руда вађена у Сремчици, на локалитету Провалија, а у Железнику је топљена.

Средњи век

Историја Железника у периоду од 3. до 15. века се за сада може само генерално реконструисати уз историју Београда. Иако је први писани помен о селу тек из 1528. године, на основу материјалних остатака, топонима и пронађеног старог новца, може се рећи да је у атару данашњег села постојала насеобина од 13. века, коју су наизменично насељавали Мађари и Срби. Железник се после пада Србије под османску власт 1459. године налазио на самој граници између угарског Београда и турског Жрнова на Авали, практично на ничијој земљи, све до 1521. године када је Сулејман I освојио Београд. У катастарским пописима Београда и околине из 1528. године налази се и село Сухи Железник, премак данашњег Железника. Сухи Железник је заузимао простор од Чукарице, преко Макиша, до Остружнице и граничио се са ливадам Макиш на обали реке Саве, а са друге стране су била села Дрењска и Доња Остружница, док је

само село било вероватно на узвишенијем месту уз данашњу улицу Ива Лоле Рибара.

У попису из 1560. године налази се још један значајни податак у вези са историјом Железника. То је сведочанство о постојању некадашњег манастира Превелика, који се први пут помиње у овом попису. Поуздано се може рећи да је манастир саграђен у периоду између 1536. и 1560. године и да је највероватније порушен током Великог бечког рата 1683 – 1699 године.

Нови век

У периоду аустријске владавине (1717-1739) опет се у писаним документима помиње село Железник. Најзначајнији податак налазимо у извештају егзарха Максима Ратковића из 1733. године, у ком се помиње село Железник и црква која је саграђена годину дана раније.

Из Турско-аустријског рата (1788-1791) остала је запамћена битка у којој је одред „фрајкора“ под вођством капетана Радича Петровића и Влајка Стојковића (највероватније жарковачког кнеза) разбио Турке код Кучук-Хусеинове воденице, у близини Железника, где су Срби посекли 40 турских глава.

Организатори и вође Првог српског устанка у Железнику били су браћа Арсеније и Ђорђе Миловановић Гузоња, који су у то време били међу чувенијим људима у околини Београда. Ђорђе је учествовао у свим припремама за устанак, на Остружничкој скупштини 1804. године и на преговорима са дахијама код аустријског генерала Женеја. Највећи показатељ колико је поверења Карађорђе имао у њега јесте његово именовање за надзорника града београдског. У служби је остао да 21. септембра 1813. године. Током боравка у Београду, озидео је на Дорћолу једну лепу чесму, која се звала Гузоњина чесма. Ђорђе Миловановић је погинуо 1817. године на Руднику (сматра се да је ликвидиран по налогу кнеза Милоша).

У самом Железнику и његовој околини у прве две године устанка било је много сукоба, а у марту 1804. године дахија Мула Јусуф је током

једог испада из Београда погубио шесторо мештана. Следеће године крџалија Алија Гушанац је спалио село, док се једна од већих битака, у којима су учествовали и тадашњи устаници из Железника, одиграла код Белих Вода 1806. године.

Устаници из Железника и Остружнице су такође узели учешће у Другом српском устанку и окупљали су се у војсци капетана Николе Станковића из Остружнице, а логор им се налазио у непосредној близини Железника. Задатак им је био да пазе на кретање Турака из Београда и на Обреновац. Устаници из Железника и Остружнице учествовали су у ослобађању Палежа (Обреновца) заједно са устаницима кнеза Милоша и Јовице Милутиновића.

Железник у Србији

Административном поделом, Железник је у Милошевој Србији остао у саставу Београдске нахије и Посавске кнежине све до 1830. године. Сreteњским уставом из 1835. године и новом административном поделом, Железник је припао Посавском срезу, а новом поделом из 1856. године припао је срезу Врачарском. Као веће село у срезу, Железник је имао своју општину од 1839/40. године, изузев у два наврата крајем 19. века, када је одлуком министра унутрашњих послова укинута Железничка општина и формирана јединствена Жарковачка, састављена од три села: Жарково, Железник и Кнежевац.

Мештани Железника су такође били учесници Српско-турског рата. Ниш и Врање су ослободили борци из Шумадијског корпуса у којем је било и доста војника из Железника и околних места, под командом генерала Јована Белимарковића.

Село Железник дало је 214 жртава у Балканским ратовима и Првом светском рату. У периоду од октобра 1915. до 1918. године Железник је био под аустријском окупацијом, а приликом првог упада Аустријанаца у Железник у новембру 1914. године у заробљеништво је одведено скоро све мушко што се затекло у селу. Од њих 124 само се тридесетак вратило кућама. Највише их је било интернирано у логор Нежидер, а нешто мање у

Недмеђер и још неке логоре у Аустрији и Немачкој. Свим погинулим борцима и жртвама рата, 1919. године подигнут је споменик у порти железничке цркве Светог краља Стефана Дечанског.

Железник је по други пут био окупиран 1941. године од стране фашистичке Немачке. Окупација је трајала до ослобођења у октобру 1944. године, које су донеле партизанске јединице и Црвена армија. У овом рату Железник је дао 53 жртве из редова НОБ-а, 17 из Равногорског покрета, једног у војсци Краљевине Југославије, док су 4 мештана стрељана након завршетка рата.

У рату у бившој Југославији 1991-1995. године који је водио на простору бивше СФРЈ и за време ваздушних удара НАТО снага на СР Југославију 1999. погинуло је осморо становника.

Данашњица

Данас је Железник модерно, урбано градско насеље које непрекидно напредује у сваком смислу. О томе сведоче и званичне статистике, нпр. број становника по годинама:

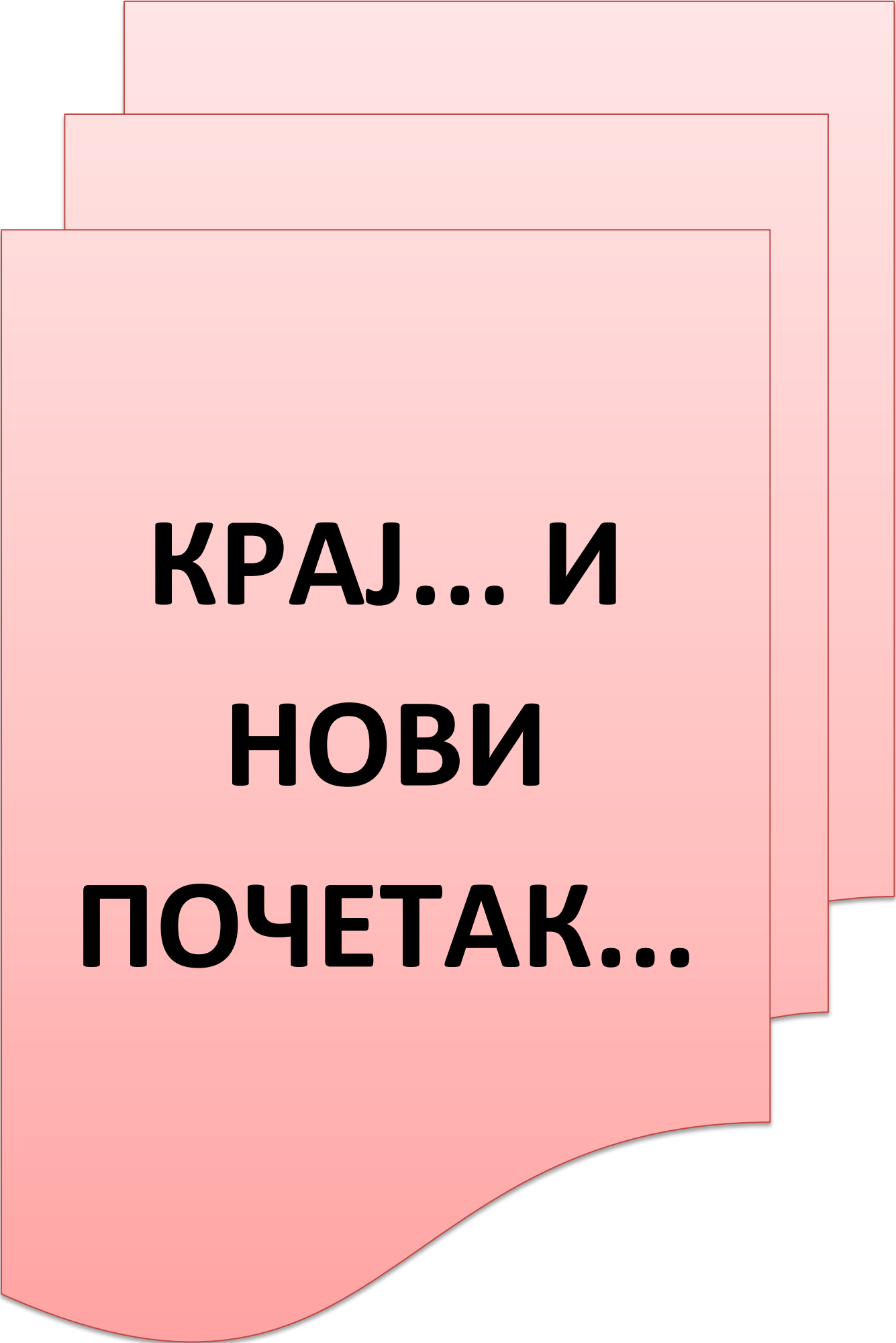
1900 — 1.562; 1921 — 1.987; 1961 — 10.727; 1971 — 16.912;

1981 –19.731; 2002 — 20.851

Ипак, чињеница је да су његов најлепши и најважнији део добри људи: гостољубиви, срдачни и увек спремни да помогну. Зато се лако може десити да, када истински упознате Железник, оставите своје срце у њему. А ми, осмаци, сигурно ћемо га увек носити у нашим срцима.

Лазар Лубура 8/2

**КРАЈ... И
НОВИ
ПОЧЕТАК...**

Осмаци,

Желимо вам да основну школу напустите ведри и расположени, са осмехом на лицу.

За крај, можда као смернице на путевима који се пред вама отварају, дарујемо вам неке од најлепших животних порука великог песника детињства Мирослава Антића:

НЕПОВРАТНА ПЕСМА

1.

Никад немој да се враћаш
ако стварно у свет крећеш.

Немој да ми нешто петљаш.

Немој да ми хоћеш-нећеш.

Опасно је као муња,
опасно је као метак,
кад у теби вечно куња
и шуња се твој почетак.

Свуд се стаје.

Свуд се може.

Само не у исте коже.

2.

Не гужвај се, не саплићи
о сопствени реп
и траг.

Шта ти значи старо сунце?

Старе стазе?

Стари праг?

То је оно за чим може

да се пати.

То је оно чему можеш

срце дати.

Ал' ако се икад вратиш,

мораш знати:

ту ћеш стати.

И остати.

3.

Очима се у свет трчи.

Главом копа млако вече.

Од реке се човек учи

ка морима да потече.

Од звезде се човек учи

да запара небо сјајем.

И од друма: да се мучи

и вијуга за бескрајем.

Опасно је као змија,

опасно је као метак,

кад у теби вечно клија

и ћарлија твој почетак.

Нек ти чело зоре оре.

Ти за корен ниси створен.

Цео ти је свет отворен.

4.

Па дај, буди такво чудо
што не уме ништа мало,
већ кад кренеш – крени лудо,
устрептало,
радознало.

Ко зна куд ћеш?
Ко зна зашто?
Ко зна шта те тамо чека?

Све су жеље увек беље
кад намигну издалека.

Па ако се и позлатиш,
ил' све тешко,
скупо платиш,
увек иди само напред.

Никад немој да се вратиш.